

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Γ'.

}}

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 8 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1912

}}

ΑΡΙΘΜΟΣ 489

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ-
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΤΗΜΟΝΑΣ. Οι Άγγλοι γεωχτήμονες και η πολιτική του Υπουργού των Οικονομικών της Άγγλιας.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ πρὸς τὸν κ. Πάλλη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ. Ὁ Βενιζέλος καὶ ὁ Ἑλληνικός ὑστερισμός.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ἡ τιμὴ καὶ τὸ χρῆμα (συνέχεια).

Γ. ΚΑΜΠΥΣΗΣ. Τὸ δαχτυλίδι τῆς μάνας (τέλος).

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θέατρο Κυβέλης — Φιορέλλα.

ΡΗΝΑ ΛΕΒΑΝΤΗ. Ὀλιμμένοι ἀντίπαλοι.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΥΣΤΕΡΙΣΜΟΣ

Ὁ τίτλος τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ. Χριστουλάκη «ὁ Βενιζέλος καὶ ἡ δημοτικὴ ἰδεολογία» ἔδινε τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ ἀρθογράφος τῶν Χανίων ἀφινε τὸ πέλαγος τῆς χονδρικής κριτικῆς καὶ σύναξε τὸν ἑαυτὸν τοῦ εἰς μίαν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Βενιζέλου ὡς Δημόκριστῆ. Μάλιστα «νομιμοποιεῖται» ὅπως λέγει δηλώνων ὅτι ἀνήκει δλόκληρος στὴ δημοτικὴ ἰδεολογία καὶ ὅτι φρονεῖ «ἀδιάσειστα» πῶς ἔξω ἀπὸ τὴ δημοτικὴ σκέψη τρόπος σωτηρίας γιὰ τὸ ἔθνος δὲν ὑπάρχει. Μία τέτοια ἀξίωση δὲν τὴν ἐτόλμησαν καλὰ καλὰ μήτε συστήματα οἰκονομικοῦ μετασχηματισμοῦ ὅπως τὸ τοῦ Robert-Ogven, τοῦ Saint-Simon, τοῦ Λασσάλ, τοῦ Μάρξ. Κανεὶς βέβαια δὲν θὰ ἀρνηθῆ τὸ μεγάλο ρόλο ποὺ ἀνήκει στὴ γλώσσα εἰδικῶς στὸ ἔργο τῆς καταλύσεως τοῦ τωρινοῦ οἰκονομικοῦ καθεστώτος, γιὰ τὸ ἔπαιον στὴν Ἑλλάδα εἶναι χωριστὰ μία ἀκόμη ἰσχυρὰ ρίζα τῆς παντοδυναμίας τοῦ. Ἀλλὰ πέραν τῆς καταλύσεως ἑνὸς ἐπὶ πλεόν συμμαχητοῦ τῆς κατεχούσης τάξεως καὶ τῆς δημιουργίας μιᾶς ἀκόμη δυνάμεως τοῦ προλεταρίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ νομίζουμε ὅτι θὰ κερδίσουμε εἰς τὴ δημοτικὴ νίκη. Δίχως ἄλλο δὲν εἴμποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε εἰς τὴν καθιέρωση τοῦ ἰσαξίου τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος μὲ μόνη τὴν ἀπόδοση τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς στὴν δλότητα χωρὶς τὴν καταστροφή τῆς καθαρεύουσας, ποὺ ἐκτὸς τῆ συνδρομῆς ποὺ δίνει στὴν ἀστικὴ κυριαρχία εἶναι ἕνα ἀκόμη χωριστὸ μέσον ἀλληλοσεκμεταλλεύσεως τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ ὡς ἕνα ἐπὶ πλεόν μέσον τοῦ ἀγῶνος πρέπει νὰ ἀντιλαμβανόμεθα τὴ γλώσσα καὶ ὄχι ὡς ἀπαντο τοῦ ἀγῶνος, ὁ ὁποῖος ἐπαλαμβάνω στὴ γενικὴ του γραμμὴ εἶναι ἡ ἐπιστροφή τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν δλότητα καὶ ἡ χρησιμοποίησή του πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν εργατῶν συγκεντρουμένων εἰς ἐπαγγελματικὰ ἐνώσεις.

Καιρὸς τῶρα νὰ ἰδοῦμε ἂν κατὰ τάξιν ζητημά-

των, τὴν ὁποῖαν στρώνει ὁ κ. Χριστουλάκης, ὁ Βενιζέλος ὠφέλησε ἢ τὸν ἔβλαψε τὸν γενικὸν αὐτὸν ἀγῶνα, τὸν σπρώχνει πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω ἀνάλογα πρὸς τὴν δύναμή του, δύναμη ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μας ὡς πολιτικὴ εἶναι μαθηματικὰ ὠρισμένη (*).

(*) Ὅσο γιὰ τὴν Κρητικὴ πολιτικὴ τοῦ Βενιζέλου μάταια ὁ κ. Χριστουλάκης ἀγωνίζεται νὰ τὴν ἐκτοπίσῃ ἀπὸ τὴ θέσιν τοῦ ὀρθολογισμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἐξεδηλώθη καὶ ἐπάλαυψεν ἡρωικά. Παραδέχεται ὅτι ὁ σημερινὸς Πρωθυπουργὸς ἐχαρακτήρισε τὸ πραξικόπημα τοῦ 1908 ὡς τυχοδιωκτικὸν ἀλλὰ τὸν ἐπικρίνει γιὰτὶ δὲν ἐστάθη ἐπιφυλακτικὸς θεατῆς τῶν περιστατικῶν, ἀλλὰ ἔλαβε μέρος στὴν Οἰκουμενικὴ Κυβέρνηση ποὺ ἔγινε γιὰ νὰ διαχειριστῆ τὴν ἐνωτικὴ ὑπόθεσιν. Ὁ κ. Χριστουλάκης φαίνεται πῶς δὲν ξέρει τὴν ἀδρότερη γραμμὴ τῆς Κρητικῆς πολιτικῆς τοῦ κ. Βενιζέλου: Ἀπόλυτη ὑπακοὴ στὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἐκπροσωπούμενην στὰ ἔθνικα ζητήματα ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ Βασιλεῖα καὶ τὴν Κυβέρνηση, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐνεργοὺς καὶ ἐφένδρους ἀρχηγοὺς ὄλων τῶν κομμάτων. Ὁ κ. Χριστουλάκης εἴμπορεῖ νὰ ἰδῆ τὴν φανατικὴν προσήλωσιν τοῦ Βενιζέλου στὸ δόγμα τοῦ αὐτοῦ, ἂν ρίξῃ ἕνα βλέμμα στὰ φύλλα τῆς «Πατριδος» τῶν Ἀθηνῶν (1—10 Δεκεμβρίου), ὅπου ἐδημοσίευσεν ἀνέκδοτα Κρητικὰ γράμματα τοῦ Βενιζέλου πρὸς τὸν Ράλλον καὶ τὸν Θεοτόκην σχετικῶς μὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ Πρίγκηπος στὴν Νῆσο καὶ τὴν Κρητικὴν ἀποξένωσιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ὁ κ. Χριστουλάκης παρατηρεῖ ἀκόμη γιὰτὶ στὸ ζήτημα τῆς Σημαίας δὲν παρεκίνησε τὴν Κρήτιν σὲ ἡρωικὴν ἀντίστασιν. Ὑποθέτω ὅτι δὲν ὀμιλεῖ σοβαρῶς σ' αὐτὴ τὴν περίοδον. Μόλα ταῦτα ὁ Βενιζέλος ἀπάντησε καὶ σὲ τοῦτο κατὰ τὴ ἱστορικὴ ἀγόρευσίν του ἐπάνω στὸ ζήτημα τοῦ ὄρκου τῶν Μουσουλμάνων. «Μοῦ εἶπαν πολλαὶ φοραὶ γιὰτὶ δὲν